

**DYREKTOR
IZBY ADMINISTRACJI SKARBOWEJ
W POZNANIU**

Poznań, dnia 06 marca 2020 r.

3001-IWW1.0921.21.2019.7
UNP 3001-20-000908

Egzemplarz nr 1

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Sporządzone na podstawie art. 46 i art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. nr 185, poz. 1092, ze zm.).

Nazwa i adres kontrolowanego urzędu

**Pierwszy Urząd Skarbowy w Poznaniu
ul. Dolna Wilda 80,
61-501 Poznań**

Naczelnik kontrolowanego urzędu

Pan Marcin Czaiński

Imienne upoważnienie do przeprowadzenia kontroli

Upoważnienie nr 32/2019 z dnia 26 sierpnia 2019 r. wydane przez Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu.

Wpis do książki kontroli

Kontrola w trybie zwykłym wpisana pod pozycją nr 1/2019.

Koordynator kontroli – imię, nazwisko i stanowisko służbowe

Anna Danowska-Szaumkesel – starszy ekspert skarbowy.

Kontrolerzy – imię, nazwisko i stanowisko służbowe

1. Anna Danowska-Szaumkesel – starszy ekspert skarbowy,
2. Marlena Siluk – starszy ekspert skarbowy.

Data rozpoczęcia czynności kontrolnych 3 września 2019 r.

Data zakończenia czynności kontrolnych 10 października 2019 r.

Tryb kontroli

Zwykły.

Krajowa Administracja
Skarbowa

Zakres kontroli	
Przedmiot kontroli	Wykonywanie czynności poprzedzających wszczęcie postępowania egzekucyjnego, w tym podejmowanie działań informacyjnych i dyscyplinujących.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2019 r. do dnia kontroli.
Obszar działalności, proces, ryzyko	
<p>Tematyka kontroli jest zgodna z wytyczonym obszarem działalności - pobór i egzekucja, proces – obsługa poboru oraz dystrybucja podatków i innych należności, który mieści się w wynikającym z Planu działalności kierunku działania - pobór i egzekucja należności podatkowych i niepodatkowych budżetu państwa przez organy podatkowe i celne, dla którego określono cel – wzrost skuteczności i efektywności poboru należności podatkowych i niepodatkowych, realizacja należności publicznoprawnych.</p> <p>W niniejszym obszarze zdefiniowano następujące ryzyka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - brak monitorowania zaległości i nadpłat pod kątem ich wymagalności skutkujące zmniejszeniem wpływów, akceptowalny poziom istotności ryzyka ≤ 6, reakcja na ryzyko – tolerowanie, - niepodejmowanie czynności w celu wyegzekwowania zobowiązań skutkujące zmniejszeniem wpływów, akceptowalny poziom istotności ryzyka ≤ 6, reakcja na ryzyko – tolerowanie, - zagrożenie przedawnieniem zobowiązania podatkowego skutkujące brakiem ściągnięcia zaległości, akceptowalny poziom istotności ryzyka ≤ 6, reakcja na ryzyko – tolerowanie, - brak wpływów oraz dodatkowych wpływów poprzez niepodejmowanie lub nieterminowe podejmowanie czynności związanych z wystawianiem upomnień i tytułów wykonawczych, akceptowalny poziom istotności ryzyka ≤ 6, reakcja na ryzyko – tolerowanie, - niewłaściwe wykorzystanie zasobów skutkujące nieterminowym wykonywaniem zadań mających wpływ na ściągłość zaległości i wielkość wpływów, akceptowalny poziom istotności ryzyka ≤ 6, reakcja na ryzyko – tolerowanie, - niepodejmowanie czynności egzekucyjnych w długim czasie np. powyżej 2 lata skutkujące możliwością przedawnienia zaległości i zmniejszeniem kwoty wyegzekwowanej, akceptowalny poziom istotności ryzyka ≤ 6, reakcja na ryzyko – 	

tolerowanie,

- wpływ tytułów wykonawczych na znaczne zaległości pod koniec okresu sprawozdawczego skutkujące brakiem możliwości wykonania miernika efektywności egzekucji, akceptowalny poziom istotności ryzyka ≤ 6 , reakcja na ryzyko – kontrolowanie i ograniczenie, monitoring zaległości pod względem wystawiania tytułów wykonawczych przed końcem okresów sprawozdawczych, szybsze i skuteczniejsze prowadzenie postępowań egzekucyjnych, bieżący monitoring zaległości pod względem wystawiania tytułów wykonawczych.

Na podstawie spraw pobranych do kontroli stwierdzono nieprawidłowość, która nie mieści się w żadnym z ww. i zdefiniowanych ryzyk - brak sprawności wysyłania upomnień po ich wystawieniu, skutkujące opieszałością w egzekwowaniu zaległości.

Ocena skontrolowanej działalności

Ocena pozytywna pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

DOKONANE USTALENIA STANU FAKTYCZNEGO

1. Informacje dotyczące kontroli zewnętrznych oraz informacje przesyłane do wiadomości Izby Administracji Skarbowej

W okresie objętym kontrolą, tj. od 1 stycznia 2019 r. do 3 września 2019 r. w Pierwszym Urzędzie Skarbowym w Poznaniu nie było kontroli zewnętrznych przeprowadzonych przez inne organy.

2. Wykonywanie czynności poprzedzających wszczęcie postępowania egzekucyjnego, w tym podejmowanie działań informacyjnych i dyscyplinujących

W ramach kontrolowanego tematu poddano weryfikacji działania poprzedzające wszczęcie postępowania egzekucyjnego związane z tzw. „miękką egzekucją”, którą wprowadzono rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 30 grudnia 2015 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (t.j. Dz.U. z 2017 r., poz. 1483).

Jej celem jest podejmowanie działań informacyjnych względem dłużnika, które mają doprowadzić do wykonania obowiązku w sposób dobrowolny, bez konieczności wszczynania oraz prowadzenia uciążliwej i kosztowej dla zobowiązanego egzekucji administracyjnej. Działania te mogą być podejmowane w formie pisemnej, dźwiękowej lub graficznej,

w szczególności przez: internetowy portal informacyjny, krótką wiadomość tekstową (sms), e-mail, telefon, faks. Zgodnie z powyższym przepisem „miękką egzekucja” nie stanowi działań obligatoryjnych i może być podejmowana jeżeli zachodzi uzasadnione okolicznościami przypuszczenie, że zobowiązany wykona obowiązek dobrowolnie. Przypuszczenie takie zachodzi wtedy, kiedy na zobowiązanym nie ciążyły dotychczas żadne zaległości, lub podjęte wcześniej działania informacyjne przyniosły skutek w postaci spłaty należności.

Na potrzeby tej kontroli przyjęto, że w zakresie realizacji działań podejmowanych w ramach „miękkiej egzekucji” może wystąpić ryzyko, iż działania informacyjne mogą być prowadzone niezgodnie z ich przeznaczeniem i prowadzić do negatywnych skutków, takich jak:

- nieuzasadniona przewlekłość stosowania „miękkiej egzekucji”, która godzi w cele stawiane organom podatkowym w zakresie sprawności windykacji,
- nadużywanie „miękkiej egzekucji”, np. poprzez prowadzenie działań informacyjnych w stosunku do uporczywych dłużników, które opóźniają zastosowanie adekwatnej w takiej sytuacji egzekucji administracyjnej,
- podejmowanie działań w ramach „miękkiej egzekucji”, które niekiedy mogłyby się okazać dla zobowiązanych sposobem na ratalną spłatę zadłużenia, bez występowania o przyznanie takiej ulgi do organu podatkowego.

Niniejsza kontrola miała na celu m.in. ustalenie, czy w Pierwszym Urzędzie Skarbowym w Poznaniu stosowano działania informacyjne w sposób racjonalny i zgodny z prawem. Dokonano również sprawdzenia terminowości wystawiania upomnień i tytułów wykonawczych – stosownie do zaleceń Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu.

Kontrolą objęto działania komórki wierzycielskiej pod kątem m.in. respektowania wytycznych Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu. Zwrócono uwagę na działania prowadzone w ramach „miękkiej egzekucji”, czy mają miejsce w stosunku do dłużników nagminnie nieprzestrzegających dyscypliny podatkowej i uporczywie zalegających z płatnościami zobowiązań podatkowych. Jak wskazano w wytycznych działania w ramach „miękkiej egzekucji” nie powinny być stosowane do podmiotów obarczonych największym ryzykiem, generujących systematycznie największe zaległości podatkowe, jednocześnie wykazując się przy tym brakiem majątku mogącego skutecznie zabezpieczyć realizację zobowiązań podatkowych. W stosunku do takich podmiotów należy podejmować zdecydowane i bezzwłoczne działania zmierzające do zastosowania skutecznych środków egzekucyjnych.

W opisie zmian i uwagach do POLTAX2B, do wydania nr 1.38.3 z dnia 6 lipca 2015 r. wskazano, że podejmując działania w ramach tzw. „miękkiej egzekucji” (sms, fax, mail, telefon, pismo i inne) należy przyjąć datę rozpoczęcia czynności oraz określić datę końcową jako przewidywany termin zapłaty i nie powinien on przekraczać 7 dni od daty początkowej.

Wprowadzając wewnętrzną procedurę nr 11/2018 z dnia 25 października 2018 r. w sprawie prowadzenia czynności wierzycielskich Naczelnik Pierwszego Urzędu Skarbowego w Poznaniu określił zasady prowadzenia „miękkiej egzekucji”. Określono w niej między innymi, że w przypadku powstania zaległości, przy jednoczesnym przypuszczeniu uzasadnionym okolicznościami, że zobowiązany wykona dobrowolnie obowiązek bez konieczności wszczęcia egzekucji administracyjnej Dział Spraw Wierzycielskich (dalej - komórka SEW) może podjąć działania informacyjne. Uzasadnione okoliczności oznaczają w szczególności sytuację, gdy należność stanowi pierwszą zaległość podatnika w Urzędzie, podatnik wykonał wcześniej dobrowolnie obowiązek w wyniku podjęcia działań informacyjnych oraz łączna wysokość należności wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia w terminie należności pieniężnych nie przekracza 1 tys. zł.

Jeżeli należność wraz z odsetkami przekracza kwotę 1 tys. zł działania informacyjne mogą zostać podjęte po akceptacji Naczelnika lub Zastępcy Naczelnika Urzędu.

Biorąc pod uwagę wytyczne Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu, dla potrzeb kontroli przyjęto, że należności, których wymiaru lub przyjęcia dokonały organy podatkowe, których termin płatności minął i są wymagalne, stają się zaległościami i podlegają ściąganiu w trybie przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. W przypadku ich niezapłacenia w obowiązujących terminach, należy podjąć działania w celu niezwłocznego przesyłania upomnień oraz wystawiania tytułów wykonawczych.

Przyjęte wytyczne Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu stanowią również, że upomnienia zawierające wezwanie do wykonania obowiązku z zagrożeniem skierowania sprawy na drogę postępowania egzekucyjnego należy przesłać nie później niż w terminie 30 dni od dnia wymagalności obowiązku, natomiast tytuł wykonawczy należy wystawić nie później niż w terminie 14 dni od dnia doręczenia upomnienia lub 30 dni od dnia wymagalności obowiązku w przypadku, gdy egzekucja administracyjna może być wszczęta bez uprzedniego doręczenia upomnienia.

Natomiast w przypadku podejmowania działań przedegzekucyjnych w zakresie komunikacji bezpośredniej należy stosować zapisy § 7 pkt 2 oraz § 9 pkt 2 rozporządzenia

Ministra Finansów z dnia 30 grudnia 2015 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych, które wskazują, że wierzyciel przesyła zobowiązanemu upomnienie nie później niż po upływie 21 dni od dnia, w którym po raz pierwszy podjęto działania informacyjne, jeżeli z tych działań wynika, że obowiązek zostanie dobrowolnie wykonany oraz wierzyciel wystawia tytuł wykonawczy nie później niż po upływie 21 dni od dnia, w którym po raz pierwszy podjęto działania informacyjne, jeżeli z tych działań wynika, że obowiązek zostanie dobrowolnie wykonany.

W ramach kontroli poddano weryfikacji działania podjęte przez komórkę wierzycielską za I, II i III kwartał 2019 r., poprzedzające wszczęcie postępowania egzekucyjnego, które dotyczą czynności związanych z „miękką egzekucją”.

Komórka wierzycielska przedłożyła do kontroli Ewidencję działań informacyjnych i dyscyplinujących, zawierającą następujące dane: Lp., NIP, nazwisko/nazwę podatnika, rodzaj podjętych środków komunikacji bezpośredniej, datę tych czynności, podatek, okres, uwagi, skuteczność podjętych działań, kwotę zaległości uzyskaną wskutek podjętych działań, podpis pracownika. Do ewidencji dołączono kwartalne zestawienia – listy zaległości z następującymi danymi: nr deklaracji, rok, okres, NIP, PESEL, imię i nazwisko podatnika, dane wpływu (wpłacający), termin, dni po terminie, przypis, przelew, telefon/sms, nr telefonów i notatki dotyczące rezultatów informacji.

Na podstawie przedłożonej ewidencji stwierdzono, że komórka wierzycielska stosuje „miękką egzekucję” w stosunku do podatników posiadających zaległości wyłącznie w podatku VAT.

Z ww. ewidencji dotyczących zarejestrowanych czynności podjętych w ramach „miękkiej egzekucji” pobrano do kontroli 55 spraw, dla których po działaniach informacyjnych w ewidencji nie odnotowano wpłat.

Ponadto w ramach pobranej próby nie stwierdzono, aby podejmowano czynności w ramach „miękkiej egzekucji” w stosunku do nierzetelnych podatników, którzy nagminnie zwlekają z terminowymi wpłatami.

Kolejne sprawy do kontroli pobrano z raportu WHTAX Opis sprawozdania: ZALEGA 2019 I-VII. Próba 24 spraw dotyczyła zaległości za lata 2008-2018 dla podatku CIT i PIT. Wyżej wymieniony raport zawierał 10 tys. pozycji, które posortowano wg. kodu formularza i tylko według tego kryterium wybrano 14 spraw CIT-8, 6 spraw PIT-28 i 4 sprawy PIT-36.

Na podstawie tych spraw sprawdzono sprawność wystawiania upomnień i tytułów wykonawczych.

Kolejne sprawy do kontroli pobrano z raportu WHTAX obszar ZALEGŁOŚCI, Skoroszyt: 31 - Wyszukiwanie nieprawidłowości, Arkusz: 32 - Lista zaległości. Próba 36 spraw dotyczyła zaległości za lata 2017-2019, dla podatku PIT, CIT, VAT, dla których nie odnotowano w raporcie daty wystawienia upomnienia, chcąc sprawdzić dlaczego nie zostały wystawione. Na podstawie tych spraw sprawdzono także sprawność wystawiania upomnień i tytułów wykonawczych w sytuacji, gdy zostały wystawione.

W wyniku analizy raportu WHTAX obszar ZALEGŁOŚCI, Skoroszyt: 31 - Wyszukiwanie nieprawidłowości, Arkusz: 32 - Lista zaległości, zwrócono uwagę na zbyt długi okres od wystawienia upomnienia do jego doręczenia. Dlatego też pobrano z tego raportu 13 spraw, (gdzie pomiędzy wystawieniem upomnienia, a doręczeniem upłynęło 30 dni) celem sprawdzenia jaka była przyczyna tak długiego okresu. Skontrolowano, czy może przyczyną była zwłoka w wysyłaniu upomnień po ich wystawieniu, a jeżeli tak czy była zasadna, a jeżeli nie czy miała wpływ na terminowość wystawiania upomnień.

Kontrolą terminowości wystawiania upomnień i tytułów wykonawczych objęto również zaległości podatkowe o dużych kwotach, tj. powyżej 50 tys. zł. Na podstawie ww. raportów WHTAX obejmujących zaległości bieżące oraz zaległości z lat ubiegłych, wybrano 21 przypadków, spośród których przypis 6 zaległości powstał na skutek wydania decyzji wymiarowych, a 13 wynika ze złożonych deklaracji. Pozostałe 2 pozycje to zaległości podmiotów głównych, za które decyzjami orzeczono odpowiedzialność osób trzecich. Na 21 przypadków wybrano 19 takich, dla których upomnienia lub tytuły wykonawcze wystawione zostały po terminie wskazanym w wytycznych Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu lub nie wystawiono ich wcale.

Wskazane przez Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu terminy wystawiania upomnień i tytułów wykonawczych zastosowano także w stosunku do sprawdzanych zaległości przypisanych przed wydaniem zaleceń.

W skontrolowanym zakresie stwierdzono:

1. Naruszenie § 7 ust.1 pkt 1 rozporządzenia w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych poprzez przewlekłość w wystawianiu upomnień.

2. Naruszenie § 7 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych, poprzez wystawienie upomnienia później niż po upływie 21 dni od podjętych działań informacyjnych.
3. Naruszenie § 9 pkt 1 lit. a rozporządzenia w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych poprzez przewlekłość w wystawianiu tytułów wykonawczych, w przypadkach, w których egzekucja administracyjna może być wszczęta bez uprzedniego doręczenia upomnienia.
4. Naruszenie § 5 pkt 1 ppkt 2 wewnętrznej procedury postępowania nr 11/2018 Naczelnika Pierwszego Urzędu Skarbowego w Poznaniu w sprawie prowadzenia czynności wierzycielskich, poprzez podejmowanie działań informacyjnych do należności przekraczających 1 tys. zł bez akceptacji Naczelnika lub Zastępcy Naczelnika Urzędu.
5. Przewlekłość w wystawianiu tytułów wykonawczych niezgodnie z pismem 3001-IEZ.4020.115.2018 z 6 lipca 2018 r.
6. Brak zamknięcia w EGAPOLTAX zarządzenia zabezpieczenia po jego wygaśnięciu z mocy prawa.
7. Przewlekłość w opracowywaniu spraw przez Dział Rachunkowości, w sytuacji gdy deklaracja została niezwłocznie zaksięgowana i otrzymała status Z (zatwierdzony do księgowania), Z (zaakceptowane, rozliczone w księgowości), kod postępowań wyjaśniających (nie) i nie ma daty wyksięgowania, a data zaksięgowania z rodzajem przypisu A lub potwierdzenie zgodności następuje po 4-5 miesiącach od zaksięgowania kwoty dokumentu.
8. Przewlekłość w wysyłaniu upomnień pomimo wystawienia ich w systemie.
9. Przewlekłość w podejmowaniu czynności wyjaśniających umożliwiających prawidłowe zaksięgowanie deklaracji, gdy została ona niezwłocznie zaksięgowana i otrzymała status Z (zatwierdzony do księgowania), Z (zaakceptowane, rozliczone w księgowości), BZ (błędne zaliczki).
10. Przewlekłość w podejmowaniu czynności wyjaśniających i umożliwiających podjęcie czynności windykacyjnych.

2.1. Uregulowania wewnętrzne dotyczące kontrolowanego obszaru

- Regulamin organizacyjny Pierwszego Urzędu Skarbowego w Poznaniu, stanowiący załącznik nr 22 do Zarządzenia nr 15/2017 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia

9 marca 2017 r., w sprawie nadania regulaminów organizacyjnych urzędów skarbowym woj. wielkopolskiego (zmieniony zarządzeniem nr 32/2018 Dyrektora Izby Skarbowej w Poznaniu z dnia 13 marca 2018 r.),

- Wewnętrzna procedura postępowania nr 11/2018 Naczelnika Pierwszego Urzędu Skarbowego w Poznaniu z dnia 25 października 2018 r. w sprawie prowadzenia czynności wierzycielskich.

3. Uprawnienia do systemów informatycznych urzędu

Na podstawie raportu wygenerowanego 3 września 2019 r. z systemu Qasystent uzyskano aktualny wykaz uprawnień użytkowników baz danych aplikacji zewnętrznych i wewnętrznych oraz na podstawie raportu wygenerowanego 20 września 2019 r. z systemu e-Orus *niestandardowe Raporty POLTAX* uzyskano aktualny wykaz użytkowników posiadających uprawnienia do bazy danych POLTAX i podsystemów z ograniczeniem do pracowników Działu Spraw Wierzycielskich.

W toku kontroli przeanalizowano uprawnienia nadane 25 pracownikom Działu Spraw Wierzycielskich w zakresie dostępu do baz danych aplikacji zewnętrznych i wewnętrznych. Uprawnienia typu SPWI_KIER – SPWI Sprawy Wierzycielskie Kierownik posiada 7 osób (łącznie z Kierownikiem SEW) spośród 25 widniejących na wykazie. Uprawnienia typu KIER przewidziane są dla kierownika komórki, ewentualnie osoby zastępującej kierownika.

W związku z nadanymi uprawnieniami KIER zwrócono się do kontrolowanej komórki z prośbą o wskazanie osób zastępujących Kierownika Działu Spraw Wierzycielskich oraz o wyjaśnienie, czy nadane uprawnienia KIER pozostałym pracownikom (o loginach: KSIE15, KSIE18, KSIE10, KSIE09, WYM325 – posiadającym uprawnienia SPWI KIER KIEROWNIK APLIKACJI POLTAX2B oraz pracownikowi o loginie WYM136 posiadającemu uprawnienie SPWI_KIER KIEROWNIK KOMÓRKI WIERZYCIELSKIEJ SSP6 (którzy nie mają w zakresie czynności zastępstwa kierownika działu) są niezbędne do pracy na powierzonym stanowisku.

Odpowiadając na powyższe przekazano następujące wyjaśnienia. Osobą zastępującą Kierownika Działu Spraw Wierzycielskich jest Kontroler Skarbowy o loginie WYM744. Pozostałe osoby o loginach: KSIE15, KSIE18, KSIE10, KSIE09, WYM325 z uprawnieniami KIER wystawiają upomnienia i tytuły wykonawcze na kartach kontowych wszystkich podatków

(VAT, PIT, CIT, SD, GK, WKE). W związku z powyższym potrzebują dostępu do zmiany subkonta, a umożliwi to tylko dostęp z uprawnieniami KIER.

Wskazane osoby tylko w tym celu otrzymały uprawnienia KIER z dostępem do administratora i jego operacji, w związku z czym korzystają tylko z funkcji "operatorzy". W przypadku ww. osób uprawnienie KIER jest niezbędne do wykonywania powierzonych zadań.

Natomiast w przypadku pracownika o loginie WYM135 SPWI_KIER KIEROWNIK KOMÓRKI WIERZYCIELSKIEJ SSP6, uprawnienie to miał nadane w okresie pełnienia funkcji kierownika jednego z referatów spraw wierzycielskich. Po zmianie struktury organizacyjnej i połączeniu dwóch referatów uprawnienie to pomimo zmiany stanowiska nie zostało odebrane. Obecnie uprawnienia zostały zaktualizowane przez odebranie funkcji KIER.

4. Przestrzeganie zapisów załącznika do Zarządzenia nr 167/2018 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 15 grudnia 2018 r.

W tym punkcie skontrolowano, czy osoby zajmujące stanowiska kierownicze w kontrolowanej jednostce realizują wytyczne dotyczące sprawowania kontroli funkcjonalnej w ramach nadzoru służbowego. Kontroli niniejszego zagadnienia dokonano na podstawie okazanego Planu Kontroli Funkcjonalnej na 2019 r. w Pierwszym Urzędzie Skarbowym w Poznaniu oraz przedłożonych Informacji o przeprowadzonych kontrolach funkcjonalnych.

Tematy ujęte w Planie kontroli funkcjonalnej na 2019 r. z obszaru niniejszej kontroli zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Temat	Częstotliwość	Komórka przeprowadzająca kontrolę
Przyczyny niewystawiania upomnień lub tytułów wykonawczych na zaległości z odległych okresów (powyżej roku).	II kwartał 2019 r.	SEW
Wpływ terminów wystawiania tytułów wykonawczych (na znaczne kwoty) na wykonanie miernika efektywności egzekucji.	II i IV kwartał 2019 r.	SEW
Monitorowanie stanu zaległości pod kątem możliwości wystawiania upomnień i tytułów wykonawczych, terminowość wystawiania upomnień i tytułów wykonawczych.	III kwartał 2019 r.	SEW
Awarie systemów informatycznych i ich wpływ na brak możliwości wystawienia upomnień i tytułów wykonawczych.	III kwartał 2019 r.	SEW

Kontroli podlegały zagadnienia związane z terminowym wystawianiem upomnień i tytułów wykonawczych.

Jak ustalono, w toku niniejszej kontroli stwierdzono uchybienia i nieprawidłowości, które nie znalazły odzwierciedlenia w przeprowadzonych kontrolach funkcjonalnych. Należy stwierdzić, że przyjęty model doboru próby przez kontrolowany Urząd jest nieodpowiedni, ponieważ pomimo kontroli ww. tematów nie stwierdzono nieprawidłowości, co świadczy o wadliwości działania kontroli funkcjonalnej, która jest nieefektywna i wykorzystywana niezgodnie z jej przeznaczeniem, a która powinna na bieżąco weryfikować obszary narażone na powstawanie uchybień i nieprawidłowości.

(akta kontroli pozycja 4 str. 6 – 3786)

Informacja o zgłoszonych zastrzeżeniach do projektu wystąpienia pokontrolnego
Naczelnik Pierwszego Urzędu Skarbowego w Poznaniu nie wniósł zastrzeżeń do ustaleń kontroli zawartych w projekcie wystąpienia pokontrolnego.
Zalecenia i wnioski dotyczące usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania kontrolowanego urzędu
Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu zaleca: <ol style="list-style-type: none">
1. Przestrzegać § 7 ust.1 pkt 1 rozporządzenia w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (Dz.U. 2017 r., poz. 1483), poprzez niezwłoczne przesłanie zobowiązanemu upomnienia, w szczególności jeżeli łączna wysokość należności pieniężnych wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia w terminie należności pieniężnych przekroczy dziesięciokrotność kosztów upomnienia i nie zostały podjęte działania informacyjne, a także gdy z podjętych działań informacyjnych w sprawie wynika, że obowiązek nie zostanie dobrowolnie wykonany.
2. Przestrzegać § 7 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (Dz.U. 2017 r., poz. 1483), poprzez przesłanie zobowiązanemu upomnienia nie później niż po upływie 21 dni od dnia, w którym po raz pierwszy podjęto działania informacyjne, jeżeli z tych działań wynika, że obowiązek zostanie dobrowolnie wykonany.

3. Przestrzegać § 9 pkt 1 lit. a rozporządzenia w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (Dz.U. 2017 r., poz. 1483), poprzez niezwłoczne wystawienie tytułu wykonawczego, jeżeli łączna wysokość należności pieniężnych wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia w terminie należności pieniężnych przekroczy dziesięciokrotność kosztów upomnienia i nie zostały podjęte działania informacyjne, w przypadku gdy egzekucja administracyjna może być wszczęta bez uprzedniego doręczenia upomnienia.
4. Przestrzegać § 5 pkt 1 ppkt 2 wewnętrznej procedury postępowania nr 11/2018 Naczelnika Pierwszego Urzędu Skarbowego w Poznaniu w sprawie prowadzenia czynności wierzycielskich, poprzez podejmowanie działań informacyjnych do należności przekraczających 1 tys. zł tylko po akceptacji Naczelnika lub Zastępcy Naczelnika.
5. Przestrzegać wytycznych Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu wyrażonych w piśmie nr 3001-IEZ.4020.115.2018 z 6 lipca 2018 r., stanowiących, że upomnienie zawierające wezwanie do wykonania obowiązku z zagrożeniem skierowania sprawy na drogę postępowania egzekucyjnego należy przesłać nie później niż w terminie 30 dni od dnia wymagalności obowiązku, a tytuł wykonawczy należy wystawić nie później niż w terminie 14 dni od dnia doręczenia upomnienia lub 30 dni od dnia wymagalności obowiązku w przypadkach, gdy egzekucja administracyjna może być wszczęta bez uprzedniego doręczenia upomnienia.
6. Zamykać w EGAPOLTAX zarządzenia zabezpieczenia, niezwłocznie po ich wygaśnięciu, na skutek wygaśnięcia na mocy art. 33a § 1 pkt 2 Ordynacji podatkowej (j.t. Dz.U. z 2019 r. poz. 900 i wcześniejsze wersje) decyzji o zabezpieczeniu stanowiącej podstawę do wystawienia zarządzenia zabezpieczenia, po doręczeniu decyzji określającej zobowiązanie podatkowe.
7. Niezwłocznie opracowywać sprawy przez Dział Rachunkowości, w sytuacji gdy deklaracja została niezwłocznie zaksięgowana i otrzymała status Z (zatwierdzony do księgowania), Z (zaakceptowane, rozliczone w księgowości), kod postępowań wyjaśniających (nie) i nie ma daty wyksięgowania, a data zaksięgowania z rodzajem przypisu A lub potwierdzenie zgodności następuje po 4-5 miesiącach od zaksięgowania kwoty dokumentu.
8. Wysyłać upomnienia niezwłocznie po ich wystawieniu, tj. w takim czasie, aby były one przesłane zobowiązanemu nie później niż w terminie 30 dni od dnia wymagalności obowiązku.

9. Niezwłocznie podejmować czynności wyjaśniające umożliwiające prawidłowe zaksięgowanie deklaracji w przypadkach, gdy została ona niezwłocznie zaksięgowana i otrzymała status Z (zatwierdzony do księgowania), Z (zaakceptowane, rozliczone w księgowości), BZ (błędne zaliczki).
10. Niezwłocznie podejmować czynności wyjaśniające i umożliwiające podjęcie czynności windykacyjnych, polegające na sprawdzeniu, czy od decyzji wydanych w pierwszej instancji złożone zostało odwołanie, co w przypadku jego braku umożliwia wystawienie tytułu wykonawczego zaraz po upływie 2 tygodni od daty doręczenia decyzji.
11. Przeprowadzić kontrolę funkcjonalną w zakresie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień w terminie 9 miesięcy od dnia udzielenia informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych oraz zobowiązuje Naczelnika Urzędu Skarbowego do przekazania informacji o rezultatach wdrożenia zaleceń pokontrolnych.

Ocena wskazująca na niezasadność zajmowania stanowiska lub pełnienia funkcji przez osobę odpowiedzialną za stwierdzone nieprawidłowości

-

Pouczenie

Stosownie do przepisu art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. nr 185, poz. 1092 ze zm.) i § 23 Zarządzenia nr 155/2018 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 23 listopada 2018 r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzania kontroli w urzędach skarbowych województwa wielkopolskiego i Wielkopolskim Urzędzie Celno-Skarbowym w Poznaniu, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze, a oceny i wnioski zawarte w wystąpieniu pokontrolnym są ostateczne.

Termin złożenia informacji

W terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego należy poinformować Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, uchybień.

PIECZĘĆ I PODPIS DYREKTORA IZBY ADMINISTRACJI SKARBOWEJ

DYREKTOR
IZBY ADMINISTRACJI SKARBOWEJ
w Poznaniu
Ke
Marek Kofaciński

.....
Pieczęć i podpis Dyrektora Izby Administracji Skarbowej

Otrzymują:

1. Egzemplarz nr 1 – Naczelnik kontrolowanego urzędu,
2. Egzemplarz nr 2 – strona kontrolująca celem włączenia do akt kontroli.